

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 5 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 9 frt, 1/4 évre 6 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos peth sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

Figyelmeztetés.

Az „Aradi Közlöny” 1897. évi január hó 1-ével tizenkettedik évfolyamába lép.

Már most figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy az új évre előfizetéseiket megújítani minél előbb sziveskedjenek.

Ugy szintén figyelmeztetjük azokat is, kik nem előfizetőink, de az új évben az „Aradi Közlöny”-t óhajtják járattni, hogy szóval, vagy írásban bejelentett értesítésre a kiadóhivatal már a mai naptól kezdve egész új évig ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Tessék mutatványszámot kérni!

A szabadelvű párt.

Arad, deczember 17.

A Royal szállóban, a tehér asztal körül ünnepet ült a szabadelvű párt: győzelmének ünnepét, eddigi törekvéseinek sikerét, melynek jutalmát látta a nemzet megnyilatkozott bizalmában. Teljes oka van a szabadelvű pártnak az örvendetes önbizalomra, mely a lakoma folytán oly sok, érdekes és pánulságos köszöntőben nyert kifejezést; mert joggal mondhatja el magáról, hogy az ő táborában van Magyarország, hogy ami az alkotmányos éráz 30 éve alatt történt, azt ő alkotta, és pedig nem csak a többi pártok nélkül, hanem a többi pártok ellenére.

Különös vonása a magyar alkotmány

viSSzaállítása óta lefolyt közéletnek, hogy a guvernementális párt az ő államalkotó tevékenységében legnagyobb akadályoztatásra nem ám valami reakzionárius udvari párt aknamunkájában vagy az osztrák testvérállam versenygésében talált, hanem igenis a parlamenti ellenzéknek, saját vérenek oktan és erkölcselen pártoskodásában, midőn egyfelől az alkotmányos élet biztosítékát képező közjogi alapot kellett a szélsők folytonos támadása ellen védelmeznie, másrészt pedig a régi reakzionárius hagyományokból sarjadott konzervatív töredékek erkölcselen hatalmi politikája ellen részen állania, kik egy ép oly szívós és tehetséges, mint képmutatása és gonosz ösztönei által veszedelmes csapatvezetővel élükön ostromolták a legkülönfélébb utakon, a haza legkülönfélébb ellenségeinek szövetségében a magyar alkotmányosság bástyáit.

Soha még az igazság és az elvhűség oly fényes, oly történelmi jelentőségű diadalt nem aratott, mint amelynek ünnepe a szabadelvű párt tegnap ülte; mert oly világos az akarati összefüggés a párt amaz erényei és számbeli s intellektuális roppant megerősödése között, hogy azt épen csak a korlátolt fellogás tagadhatja. Nem láttuk-e, hogy a hosszas küzdelmekben az ellenzék legtehetségesebb és munkaképesebb tagjai egyenként odahagyták a sivar negáció terét és részt követeltek maguknak az államalkotás nagy munkájában; így öregbedett erkölcsi és intellektuális fölényében a szabadelvű párt, ahelyett hogy kopott, súlyedt volna; és nem látjuk-e épen most a választások után, hogy a nemzet a szabadelvű párt

hazafias, áldozatkész munkásságát olyformán honorálta, hogy számban majdnem megkétszereződve küldte a parlamentbe folytatnia tovább azt a munkát, melyet eddig a haza javára oly sikerrel végzett.

Pedig épen nem volt népszerű a feladat, melyre a pártnak mindjárt megalakulása után vállalkoznia kellett. A három százados romjaiból újra épített államköltéséges beruházásai és háztartási költségei nem állottak arányban a közjövödelmekkel. Évről-évre újabb és újabb áldozatok kellett a népre róni, hogy a bukás szélére került államot a pénzügyi és azzal együtt a politikai csőd beálltától megvédjék. A szabadelvű párt keresztül vitte ezt a reá háruló feladatot, egy háboru komplikációi között úgy, hogy a mellett regenerálódott a monarchia védejeje, az ország pedig az anyagi felvirágzásnak soha nem remélt, de nem is álmódott magaslatára emelkedett. Mit tett az ellenzék ez idő alatt? Folyton és állandóan izgatta a népet a kormány és pártja ellen az elviselnetetlen adók emelése miatt és ernyesztette önbizalmát és a jobb jövőben való hitét a közgazdasági romlás sötét jóslataival.

A magyar nép kibirta a terheket; viselésében meggardagodott, és csak annál nagyobb bizalmával ajándékozta meg azt a pártot, mely a saját népszerűsége helyett ennek rovására a haza üdvét kereste.

Az államháztartás rendezése után következett a társadalmi reformok nagy munkája. Ha a szabadelvű párt csak egy percze is saját hatalmi érdekeivel törődik vala, akkor erre a roppant feladatra, mely nagyobb, műveltebb és egységesebb

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Mikor a Miczike beteg.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Arad, 1896. deczember 17.

A mamácska elutazott a Micsi úrnéhez, kinek első kis bóbéjét ma tartják a keresztvize s a mamának nem szabad hiányozni a fontos családi ünnepekről. A papa itthon maradt, nem engedik a hivatalos kötelességek. (Az ám, a Micsi pedig azért nem vitte el, mert ő már nagy leány s neki kell a háztartásban helyettesíteni a mamát.)

Igen, kérem, ő már nagy leány, a mult hónapban töltötte be a 19-ik évét, már olvasott 14 regényt, résztvett 2 fényes bálon, 6-7 koncerten és közvrosorán. Főzött is kétszer, sőt azóta menyasszony is lehetne, — ha az a Gassi doktor oly éhhatetlen nem volna!

Sokat töprengett Micsi a felett, mint lehetne az ő kis mami doktorát vallomásra bírni? Mert végre is bosszantó egy 19 éves felnőtt hölgyre nézve, ha az ideálja — aki prózálag szólva jó parthís — a szerelmes pillantásokon túl nem merészkedik soha.

Megbocsáthatlan féltékenység! Mivel bátorítsa fel azt az ügyetlen Gassit? Ezen gondolkodik most is Micsi, amint a gazdasszonyi kucskokat büszkén csöngtetve le a föl jár a szobába.

bában, még pedig hátrattett kezekkel, mint azt a felsőbb leányiskolában az öreg professzortól látta.

— Hopp, megvan ez fölséges ezime. Féltékeny kell tenni! Tegnap este érkezett meg a Tonosi cousin, a doktor nem ismeri őt s így nem tudja, hogy ő rokonom. Ugy lesz, lekényezzem a Tonosi gyereket néhány cigarettal, azért ő nekem udvarolni fog, hogy a Gassit féltékenyvé tegyék. Az ám, de hogyan csitáljuk ide azt a bolondos doktort? betegnek kell lennem, igen, betegnek!

Essel magára vette piros szalagos kis pongyola kabátját. Kicsé fölborszalva fekete fürteit, a leghódítóbb poseban, karjait tejszóval emelve végigheveredett a pamtagon. Aztán előparancsolta a gyereket, aki hirtelen nőtt, magas, szőcske fiú volt, úgy 21-28 év közt s fő büszkeségét képeste kis bejuszakja melyet gondosan ápolt, mellesleg pedig joghallgató volt aki már III-ad éve — nem hallgatott az előadásán semmit.

— Világ legborzasabb Micsije, mit kívánsz?

— Hát tudod, te jövődöbeli ügyefogyott prókátor, egy kisse a gavallériára vagyok utalva. No ne ijedj meg, tudom, hogy az ingatag alkotmány, majd támogatni fogom egy pár szivarral.

Egy órai tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a Tonosi mint a Micsi vőlegénye fog figurálni a lejátszandó komédia-

ban s ez áldozatért tartozik Micsi 4 drb havannát és 12 drb cigarettát elkészíteni a papa dohányzó asztaláról. Ideiglenes vőlegénye számára. Miután a mama uton van s a papa is veri valahol a blattot, esetleges meglepetésektől nincs mit tartani.

Micsi lehetőleg szenvedő arozatát adja ki a parancsot a szobalárnynak, hogy hívja az orvos urat s torokfájásról panaszodik neki, mire az riadtan fut le a léposódkön.

Dobogó szívvel vár a két összeesküvő a Micsi által jól ismert léptekre s visszafajtott, de fel-feltörő kacajdúhvel beszélnek meg még egyszer a haditervet.

— Tómkó te, ha féltév mulva dr. Walther Gáspárné asszony leszek, egész szivargyűjtéményt s nyakkendő kirakatot kapsz. De, pszt, jön már a kis szeleburdi!

Valóban sebes rohanás sája hallatszott a léposódkön, az előszobában s végre kopogás az ajtón, Micsi betegem nyösszörgi a „szabad”-ot, mire majdnem bebukik az ajtón egy nyulánk barna lúja s köszöntés nélkül oda ugrik a pamlaghos, hol Micsi hatatosan piheg. Előtte térdel a megbesszelt terv szerint Tonosi s csókokkal borítja el kezeit. A kis doktor majd legázolja őt, amint odatörekszik és mérges pillantásokkal igyekszik elriasztani a térdelőt.

— Micsike, ön beteg és hivatott engem — hebegi a nagy sietségtől lühegve.

— Igen, — mondja elhaló hangon Micsi — rettenetes hőséget érzek a fejemben s a

nemzeteknél is csak a forradalom kohójában érik meg, nem vállalkozott volna. Egyszerre sorompókba szólította maga ellen *Bécset* és *Rómát* is; az udvart s a rendelkezésére álló reakciónárius tábor és a nemzetközi hatalmas katolikus hierarchiát. Még ha az egész parlament súlyával ment volna is a nehéz küzdelembe, kockáztatott lett volna ez, hát még milyen nehézzé és kétségessé lett az által, hogy a fent méltatott konzervatív patkányhad is összefogott a haza és szabadság ellenségeivel, sőt a saját kebelében támasztott árulással is megkellett birkózni! A szabadelvű párt a legjobbjait küldötte a gigászi harcba, és sokan hulltak el benne; de meg van a *győzelem* és állnak és élnek a korszakos alkotások, dicsőségére a magyar nemzet szabadságszeretetének s a szabadelvű párt hazafisága, értelmi fölénye és munkabírásának. Ha semmi egyebet nem tett volna e párt, mint hogy ez alkotásokat létre hozta, már ezzel kivívta volna magának az utókor hálás elismerését, és ha a reakcióval szövetségbe illiberális pártfrakciók anynyi büneik körül csak azt az egyet követették volna el, hogy — a mint tényleg tették — a reformok megvalósításában a szabadelvű pártot minden tőlük telhető módon akadályozták, már ezzel rászolgáltak a történelem lesújtó ítéletére, mely rájuk is fogja a hazaárulás gyalázatos bélyegét nyomni.

Mint huhogták a baglyok, hogyan károgtat az éhes hollószereg, hogy a szabadelvű párt az egyházpolitikai reformokkal kimerítette erejét, alkotó képességét! Nem számoltak a nemzeti géniusszal, a mely a további munkával nem azokat bizta meg, akik eddig semmit sem tettek, csak lábatlankodtak, hanem azokat, akik eddig is dolgoztak, hogy a *jövő feladatainak* megoldására is egyedül csak ők hivatottak. Ezen czimen és ezen jelben nyerte a szabadelvű párt a nemzet-től újabb mandátumát s a nemzet ezen újabb bizalma új erővel és életkedvvel ruházta fel további munkájára. Mint *Anthous* a földtől nyerte, a szabadelvű párt a nemzet-től ez alkalommal a megifjító, a regeneráló erőt, és fogja azt minden választás alkalmából kapni, valameddig csak a haza javán munkál és az elvhűség, az igazság utját követi. Hiszen ime, a hősök,

kik a lefolyt küzdelmek tusáiban elhulottak az elsők soraiból, ismét ott vannak a harcra, győzelemre kész táborban, buzdítva, bátorítva az ifjakat, kik követni fogják az ősz harcosz intelmét: „*Ne törődjétek az ellenzék rágalmaival és gunyolódásaival; ne nézzetek se jobbra, se balra, hanem tartsátok a czélt szeméitek előtt és czáfoljatok rá vádjaira — tetteitekkel!*”

A válaszfelirati vitának befejezését szombatra várják a képviselőházban. A szabadelvű párt tagjai közül nem szándékoznak többen fölszólalni, ha csak egyenes provokálás nem teszi szükségessé a vitában való további részvételüket. Ellenzékri részről nyolozan vannak még szólásra följegyezve. Egy — *Zichy Jenő* gróf — törölte magát, helyette azonban fölratkozott szólásra *Polonyi Géza* és *Pichler Győző*. A vita befejezését legalább három zárbeszéd fogja követni s csak azután törönik meg a szavazás.

Ó-Buda harmadik jelöltje. A 48-as függetlenségi párt a III. kerületben *Kassio Pétert* léptette föl jelöltjéül, aki ma fogja programbeszédét megtartani. Ettől az ellenséktől még *Böthy Akos* sem fél.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, december 17.

— Az ülés kezdete délelőtt 10 órakor.
Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, Lehótzky Vilmos, Rakovszky István.

A kormány részéről jelen voltak: Bánffy Dezső br. miniszterelnök, Lukács László, Dániel Ernő báró, Perczel Dezső és Erdély Sándor miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter beterjeszti a magyar észak-nyugati helyi-területek, gősmosdonyu vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Kiadták a közlekedési bizottságnak. Következett a válaszfelirati vita folytatása.

Polczner Jenő álláspontját csak nagy vonásokkal jelsi. Állami önállóságunk és függetlenségünk nagy eszméje tölti el, mikor a felett határoz, hogy az avasatának e kérdésben miként határozzon. Eötvös Károly határozati javaslatát fogadja el, mert a javaslatba leplezetlen nyíltsággal vannak letéve a magyar nemzet visszaforduló eszmék letévesítésében látja az igazi szabadelvű szellemben való he-

ladást és az ország önállóságának és függetlenségének biztosítékát. (Eljenzés balról.) Kötelességünk a korona előtt a leplezetlen igazságot fejteni ki a nemzet óhajtaíráról, s ezt a nyílt őszinteséget a korona meg is követelheti. A népképviselőlet szuverenitásával azonban ellenkezik az, hogy az országgyűlés nem tanácskozásának színhelyén, hanem a király magánlakásán nyitják meg. Kirogásolja, hogy a királyi trónbeszédben nincsen említve a külügyi helyet, mint ha Magyarország a külügyi politikához semmi köze se volna. A trónbeszéd hallgatásának az a magyarázata, hogy bizonyos bécsi körök Magyarországot az ősszbirodalom provinciájává szeretnék leszülesztetni, s hogy Bánffy is át van hatva az ősszbirodalom eszméjétől és tendenciáitól. A trónbeszéd a monarchia két részét emlegeti pedig a magyar közjog nem ismeri ezeket a részeket, hanem igenis ismer két szerződő félt, melyek közül egy sem része egy egésznek. A felirati javaslat hangsúlyozza, hogy a kiegyezést méltányosan kell megkötni. Hogy ez a méltányosság mit jelent, azt mi már nagyon jól tudjuk. Ausztriától méltányosságot sem nem várunk, sem nem kérünk. Az ország telvirágzásának első feltétele, hogy háztartását önmaga feltétlenül, függetlenül, saját érdekeinek megfelelően intézhesse.

A trónbeszéd igéri, hogy a katonai igazságszolgáltatást valamenyire reformálni fogják. Ez szép dolog, de mi ezzel nem elégedhetünk meg, mert a közös hadsereg, amely azonban tisztán csak osztrák hadsereg, a magyar nemzettel nem ér és nem érzett együtt, s nekünk külön önálló nemzeti hadseregre van szükségünk — a fekete-sárga zászlót már a magyar honvédségbe is beempezték. Mindezeket a sérelmeket orvosolni kívánja a követeli az igen hosszú szolgálati idő leszállítását, hogy ily módon megtakarított óriási összegekkel segíteni lehessen az ország siláit gazdasági helyzetén. A választások tisztasága érdekében szükségesnek tartja a választói jog kiterjesztését és a titkos szavazati jog behozatalát. A választói jogot azonban csak addig szabad kiterjeszteni a míg a magyar nemzeti-ség fölénye biztosítva van, azaz a szavazati jog a magyarul írni és olvasni tudáshoz legyen kötve. Addig is míg a reform megvalósítható, módosítani kell a választási törvényt.

Országos Eötvös Károly javaslatához, mert csak ennek a pártnak lehet jövője ebben az országban, mert csak ez felel meg a nemzet igazi óhajtaírájának. (Zajos eljenzés balról.)

Bánffy Dezső báró: Okolicsányi bizonyos vörös plakátokat emleget, amelyeket állítólag a kormány terjesztett a választások előtt mindenféle csodás dolgokat ígérgetve. Kijelenti, hogy ez a plakát nem származik a kormánytól. Ellenben felolvassa Ugron Gábornok egy levelét, a melyet éppen Okolicsányi választóinak olvasnak fel. Ez a levél tömve van a legképtelenebb vádakkal és rágalmkzásokkal, minden köztisztviselő ellen. Ebből fegyvert

torkom is nagyon faj . . . meg a szívem . . . óh . . . nagyon nyugtalanul ver . . . ah . . . hallgassa meg kérem!

Egy szemintés tudtára adta Toncsinak, hogy most ő itt felesleges, mire szerényen visszavonul a mellékszobába, a doktor pedig megkésdi az interviuolást.

— Kisasszony, mielőtt a bajt megállapítanám, tudni akarom, ki az a hérihorgas fiókó, a kivel az előbb oly bizalmas tété a tétben találtam?

— Kérem, uram, ne tessék sértetgetni, ő az én — vőlegényem!

— Ah bosszat — szisszei Gassi — akkor természetesen joga van hozzá s így csak gratulálhatok — tessz hozzá sóhajtv. De ily hirtelen.

— Hja, nem halogatja minden férfi akkor a leánykérést, míg ideálja más araja lesz — feleli csipősen a leány.

— Igas, igaz — mormogja Gassi kedvetlenül, mert nagyon is találva őrzi magát. — Lássuk csak az úterét . . . hm . . . hm . . . kisasszony önnek láza van. (De neked is ám, gondolja Micsi). Kérem nyujtsa ki a nyelvét. Igen kérem. (Óh! nagyon szivesen, sőt még hosszú orrot is csinálók hozzá, ha tetszik.) Micsi kisasszony a torok határozottan meg van támadva, kell hozzá egy . . . két . . . három . . . igenis kell hozzá 6 hét, míg fölgyógyul, ez idő alatt persze majd én fogom gyógykezelné a legnagyobb gonddal! Rögtön megirom a

receptet. Találhatok az irasztalan másforma papirt is mint rózsaszint? Igas, azt mondta, a szive is faj, meghallgatom, hogy működik — s fontoskodó arccsal hajta le fejét a Micsi keblére.

Azután Isten tudja mit doboghatott a leánya bolond kis szive, csak az alapos tanulmányozás után nagyon neki bátorodott a tisztelt doktor ur ugyannyira, hogy pirosnak konstatálta a Micsike ajkát s mivel — nagyon is közel volt hozzá — hát véletlenül megtalálta csókolni azt! Erre sértett méltóságot mamelve pattant fel a leány.

— Uram!

— Bo . . . bo . . . csánat nagy . . . sád, én igazán nem akartam!

— Micsoda . . . nem akarta? akkor pusztuljon a szemem elől — s pityeragve dől vissza a chais-lonqnera.

— Hát nem harakszik érte? hisz akkor persze, hogy akartam mondok ismétlem, akartam! . . . Maga édes kis baba . . . ezzel folytatta Gassi ott, ahol fél essakadt.

Toncsi már kezdett rosszul lenni a felhangzó czuppanásoktól, hogy véget vessen a csókbőségnek, egyszerre csak egy othelloi „hah” kiáltással berohant, felriasztva a szerelmeseiket foglalkozásukból.

— Hütlenség a te neved asszony — roptogtatta Micsinek, mint egy bosszuálló angyal. — Uram! ezért még számolni fogunk egymással — fordult Gassi felé. Azután heroikus

mosdulattal rántott elő egy életlen peneczilnat mit rettenetesen megvillogtatott a levegőben, majd emberfaló tekintettel a doktor mellé-nek szegeste.

Micsi persze ráborult Gassira, hogy a tördőfések-et saját testével fogja föl, mire Toncsi elkecsereve osztratta vissza kését a zsebébe, szavalt valamit csalfaságról, meg elkövetendő öngyilkosságról.

Kirohant — hogy egy fél perc múlva majdnem nevető görcsöt kapva henterogjen a szőnyegen.

Azonban a humánus érzelmű orvost felet-tőbb nyugtalanította az a gondolat, hátha a szerencsétlen „vetélytárs” végrehajtja, amivel fenyegetődött?

Elindult tehát fölkeresni és kiengesztelni ha lehet!

Toncsi már akkorra magához tért nevető rohamából s nagylelkűen békejobbot nyujtott az aggódó orvosnak.

— Legyetek boldogok — tördelte tragikus hanglajtsással — s ne jusson eszetekbe soha, hogy az én romlásomou épült fel boldogságtok. Elmegyek messzire, mert sem tudom Micsit a más karjaiban látni.

Mint a helyzethez illét, lehajlott fővel csüggetag léptekkel haladt ki a teremből. Menetközben sugva figyelmeztette Micsit igéretére.

A mama hasajöve, szentesítette a fölter-

kovászolni a kormány pártja ellen nem loyális dolog, mert néhol, mint pl. Komjáthy Béla kerületében, a tisztviselők a nemzeti párt jelölje érdekében léptek akcióba. Tud esetenket, ahol a választási elnök mindent elkövetett, hogy az ellenzék jelöltjét juttassa diadalra, amint ezt Horánszky Nándor jól tudja, a szépséi kérdésben is így történt. Udvarhely-megyében, a melynek ügyében Horánszky interpellált, az egész megyei tisztikar a nemzeti párt jelöltjét támogatta s maga az alispán volt a főkortes.

Horánszky Nándor: Fegyelmi vizsgálatot indítottak ellene.

Bánffy Dezső báró: Okolicsányiék felirati javaslatával nem foglalkozik, mert ez a párt, amelynek csak nyolcos tagja van, száztagnyuléseket tart, olyan ember elnöklése alatt, ki e háznak nem tagja, s a felirati javaslatot olyan ember szövegezte, a ki e háznak nem tagja. Apponyiék rossz néven vették, hogy Erdély miniszter Jászberényben felépett Apponyi ellen. Ugy látszik, hogy már megfélemlették arról, hogy Apponyi is jónak látta őt esztendővel ezelőtt fellépni. Szilágyi miniszter ellen Pozsonyban. Málnár apát tartott egy idézetekkel tömött beszédet, amelyben a trónbeszédről Mokány-Berosi napláról vett idézetekkel nyilatkozik. A trónbeszédet lehet kritizálni, de az illem nem engedi, hogy ilyen triválisan beszéljenek róla. Nem látja be, miért ne léphetett volna akcióba a választásoknál a kormány Apponyi ellen. Igaz, hogy Apponyi nagyon szép szónoki sikereket ért el, de politikai eredményt nem tudott elérni semmit s politikai sikereket képtelen felmutatni. — A nemzeti párt a passzivitást hangoztatja, mert csak választásokat akar. Ismerjük mi már ezt a passzivitást. — A nemzeti párt dobatta felszínre a közigazgatás reformját s mikor a reformot már meg kellett volna valósítani, akkor átlépett a nemzeti párt az egyházpolitika terére. Apponyinak az a törekvése, hogy akadályozza a kormány pártot munkájában s ezért akarja most is a legérdekesebb kérdéseket félretételni a választási reform kedvéért. Beismeri, hogy a választási törvényünk hiányos és hogy a tisztviselők sok helyen nagyon befolyásolták a választásokat, de ezt sok helyütt az ellenzék javára tették. A mostani választásoknál igaz, hogy a pénzzel való vesztegetés nagyobb szerepet játszott, de ebben az ellenzéknek is része volt — Madarász József képviselő kivétel — (Derűtség.) Szemére vetik a kormánynak, hogy Ugron Gábor, Bartha Miklós és Zichy Nándor kimaradtak a parlamentből, de hiszen azt csak nem várták, hogy a szabadelvű párt gondoskodjék Ugron, Bartha és Zichy Nándor megválasztásáról? Elismeri, hogy a szabadelvű párt eszméiért lelkesedő férfiak a párt céljaira pénzadományokat is hoztak, de ez csak összeinte konstatálása a helyzetnek, amely alkotmányos életünk visszaállítása óta minden választásnál ilyen volt. Hogy az Ugron-párt annyira megfoghatkozott s a

jezsuiták s az erélyes papa is beleegyezéséről biztosította a szeretőket. (Ott ugyan csak a forma kedvéért kérdezték meg, de ezzel aztán ki is elégitették a család fő büszkeségét.

Tonosi is megkapta a szivar és nyakkendőgyűjteményt egy pár fülözibálás kíséretében. Ez utóbbit a kijátszott doktor utalványosta, kinek csak az esküvő napján vallotta meg kis felesége, hogy a „Tragédia“ tulajdonképpen komédia s a főalak benne, tudván kívül, Gázei volt, aki pompásan megjátszotta a neki szánt szerepet.

Bár a fiatal férj élénken tiltakozott a féltékenység vádjá ellen és jóvendőbeli szigorával fenyegetődszött, még sem hitte el neki senki sem, de ő maga se, hogy valaha érvényesíteni fogja lappangó erélyét.

Hiteles tanuk állítása szerint a Walther-ház ugynevezett papusminiszterium által kormányoztatik, de es úgy látszik nem kecskérít el ő doktorságát, mert napról-napra pirosebb színek és nagyobb térfogatnak örvend. Azonfelül csupa haladatosságából, a családi boldogságáról, évenkénti szivarjárulékkal látja el a Tomkó gyereket, ki erősen vigasztalja magát a bodor füstkarikákkal. Már hogy aztán őt esztendő múlva meg sem a doktor kérése kárpótlást a rózsajárom viseléseért, azt valóban nem tudom.

Kossuth-párt is veszetéssel jött vissza a választások után, ez nem a kormány erőszakoskodásának, hanem egyedül annak tulajdonítható, hogy a nemzet nem helyesli azt a modort és azt az örökös és indokolatlan kritikát, amelyet ezek a pártok a mult országgyűlésen gyakoroltak. (Zajos éljenzés és taps j bról.)

Polonyi Géza a miniszterelnöknek a bankett utáni hangulatban elmondott tréfára nem reflektál, csak holnap. Most csak azt konstataálja, hogy az ő pártjának soha nem volt párt-kasszája és ezt szavára mondja. A választási küzdelem megindulásakor egy 50 kros távirat árát sem tudta kifizetni a párt. (Oriási derűtség.)

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy pártjának soha egy krnyi választási alapja nem volt, ellenben csudálkozik, hogy Magyarország miniszterelnöke bevallotta, hogy pártja pénzzel dolgozott a választásoknál.

Horánszky Nándor kijelenti, hogy majd információkat szerez magának, hogy választási elnöke követette-e el visszaélést vagy nem. Elnök az tilést őt percokra felfüggeszti.

Rakovszky István főleg a néppárttal szemben elkövetett választási visszaélésekkel foglalkozik. Egyes eseteket hoz föl, aztán tiltakozik azon vad ellen, mintha a néppárt a választások alatt vesztegetésekkel ért volna össze. Ezzel az ülésnek vége volt.

A fehér asztalnál.

— Saját tudósítónktól. —

Megemlékestünk telegramban annak a lakomának lefolyásáról, melyet a szabadelvűpárt Budapesten a Royal fogadóban a tagok ismerkedésére rendezett.

Este nyolcz óra előtt már tele volt a szép Hotel Royalnak európai műtélissel berendezett fogadó terme. A kormány, báró Bánffy val élén, a képviselőház Szilágyi Dezső személyében, a kormányt ellenőrző legfőbb hatóság Rakovszky István személyében és a párt maga összes illusztris taggyeivel, és sokatigéző osemetével. Műn nio h Aurél volt a házigazda, tele szeretetreméltósággal, figyelemmel.

A menü is kitűnő. Hozzá kitűnő magyar zene. Hanem az — aktusztika! Még boldogult Körösi Sándor bátyánk ágyudörgése is csak a szerényke méheoske zűmmögéséhez hasonlít ebben a nagy díszteremben, a hol enn yi lelkesült „mameluk“ csak a házzabályt ismeri (ha ismeri), de nem engedelmessedik az asztal-szabálynak.

A csigányok számára fentartott helyen állítólag ott leskelődött Beóthy Akos, a ki elzörnyitködve szemlélte ezt a rettenetes hadat, a kire még reá sem lehet fogni, hogy az ország pénzén lakik jól, mert mindenki a magá zsebéből fizette a 12 frtos taksát.

Egy óriási terem benne csupa — p o p u l u s B á n f f y a n u s.

Egy szarkasztikus ellenséki vigyorogva kérdezte az estélyre siető E u y e d y Lukácsot, hogy ennyi mameluk közt nem félt-e a tározóját? (Nyilván ferblire gondolt az Ugron-fajzat.) De Euyedy okosan válaszolt: — Es a vascorázó párt inkább — t á r o z á t b i s t o s í t ó i n t é z e t. (Es az Ugron-fajzat kénytelen-kedvetlen igazat adott.)

As est különben valóban fényesen tike rült. S elég volt a főasztalon ülő oszlopokra nézni, hogy beláthassa minden szerencsétlen ellenséki halandó, hogy a populus Bánffyanus egy oly hatalmas, lelkes tábor, a zöld asztalnál és a tehérnél egyaránt, hogy annak többé sem a kint ácsorgó, sem a — az ellenséki stylus szerint — bent agyarkodni eserető intrika sem tud ártani.

A lakoma lefolyásáról adott tudósításunk kiegészítéséül a felkészöntök sorából kettőt utólagosan is ki kell szószerint emelnünk. Ezek a miniszter elnöké és Szilágyi Dezső.

L u k á c s Béla felkészöntője után fessült

figyelem közt B á n f f y Dezső báró miniszterelnök mondotta a következőket:

Kedves barátaim! (Halljuk! Halljuk!) 1868-ban, a közeledő 1869-iki választásokat megelőzőleg egy alkalommal Deák Ferenc a következőket mondotta: „Programmunk nem lehet más, mint azon alaptörvényeknek, melyeket alkottunk, fentartása mellett továbbfejlesztetni az alkotmányos életet, instituciókat és előmozdítani az ország anyagi és szellemi érdekeit.“ Azt hiszem, kedves barátaim, hogy ebben szorosan le van fektetve minden, ami ez idő szerint is a mi programmunkat képezi, (Ugy van!) mert ezen alaptörvényből következik az, hogy az ország nyugodt és békés fejlődése érdekében való munkálkodás az, a mint az előttem szóló igen tisztelt barátom mondotta, a mit jelzőül zászlónkra kell írni, a mely mellett a harcra megyünk, mely mellett küzdünk s mely nekünk mint egy parlamenti pártnak kell, hogy vezetőnk legyen. (Ugy van.)

En azt gondolom, hogy majdnem, már 80 éves újabb alkotmányos életünk eredményel, a mint azt igen tisztelt elnöke e pártnak az előbb elhangzott szavakban elmondotta, bizonyítják, hogy ezen programra épített munkásságunk, a mint ő mondotta, a felesleges Ur bölcs és okos uralkodása alatt bevélt, annak eredményeül tekinthetjük azon fejlődést, melyben Magyarország ma van. Mondhatnak akármit ellenségeink vagy ellenfeleink, s tényeket meghamisítani nem lehet (Ugy van!); a tényeket meghamisítani annyira nem lehet, hogy az utolsó választások minden kétséget kizárólag igazolták, miszerint az ország nagy többsége, — hiába beszélnek korrupciónról, erőszakos választásokról, indokolatlanul és igazolatlanul — a viszonyok bebizonyították, hogy az ország nagy többsége és a józanon gondolkodók mindnyájan meggyőződtek arról, hogy állandó és folytonos akadémikusokodás bírálgatásokkal, nem pedig tettekkel, az ország érdekeinek szolgálatot tenni nem lehet, azon fejlődést, mely békésen és nyugodtan kell, hogy az országot virágzásra emelje, biztosítani sem. (Ugy van!) A választások eredménye azt igazolja, hogy a program jó volt és az arra épített épület erősen áll. Es most, kedves barátaim, egy megerősödött párt kell, hogy az új országgyűlésen a már 80 év óta alapjaiban lefektetett program alapján, melyet a régi Deák-párt által felállított alapra az 1875. évben alakult szabadelvűpárt épített, építsük tovább munkálkodásunkat. A program, mely alaptörvényben az, a mit Deák Ferenc után elmondottam, részleteiben elöttek ismeretes.

Ismeretes azon nyilatkozatokból, melyeket a kormánynak vezető férfiai a mult választások előtt s a választások idején tettek, ismeretes azon trónbeszédből, ismeretes azon felirati javaslatból, a mely a Ház asztalán tárgyalás alatt fekszik.

En arra kérlek titeket, hogy nyugodtan meggyőződve arról, hogy a kormány semmi egyebet, mint az ország érdekeit, szem előtt nem tart, semmi más törekvése nincsen, mint a zászlójára irt jelölésnek a követése az ország nyugodt és békés fejlődésének előmozdítása, kövessétek azt; legyetek meggyőződve, hogy az ország érdekeit tartjuk szem előtt s a támogatástokra számítva, reméljük, hogy az országnak tesszük szolgálatot. Ne engedjétek magatokat félrevezettetni ellenséki hírszéléssek által, ne engedjétek magatokat félrevezettetni csábászavak által, melyek nem csöleznak egyebet, mint köztetek és a kormány közt a bizalmat megingatni, a maguk gyengeségének javára használni ki azon gyengeséget, melyet köztünk előidézni kívánnak. Ha bennetek az összetartás, a bizalom meg lesz, programmunk sikere is meg lesz: Magyarország nyugodt és békés fejlődésének biztosítása.

En arra kérlek, teljes bizalommal, teljes odaadással kövessétek; kövessétek az ország érdekeit tartva szem előtt, mely első és mindenek felett való legyen. Remélem, hogy a párt, a mely most összejött, öntudatában van azon nagy és fontos teendőknél, a melyek rá várnak. Kívánom, hogy ezen kötelességeknek érzetében és tudatában sokáig, sokáig, habár erős küzdelemmel, a biztos győzelem révébe jusson. (Hosszas lelkes éljenzés.)

P u l s z k y Agost után, Szilágyi Dezső így szólt: Tisztelt barátaim! (Halljuk Halljuk!) Tudom, tisztelt barátaim, hogy az az elevenség, a mely ma mindnyájunk öröme e társaságot itt elborítja, előkészület ar

ra a szükséges oszlopra, a melyet a hoinapi ülésben a sódasztal megkiván, (Zajos derültég.) és hogy ez az előkészület minél alaposabb legyen, én igen rövidre fogom azt a közönetet, a melyet azon szives megemlékezésért, melyben részesítettek, elmondani akarok. (Halljuk! Halljuk!) Részemről a szabadelvű pártnak tagja voltam és tagja vagyok ma is. (Hosszantartó zajos éljenzés.) Résztvettem küzdelmében, résztvettem diadalában és részt akarok venni minden körülmények között sorsában jövőjében. (Elénk éljenzés!)

Részemről egy oly pártnak, a mely méltán ünnepli azt, hogy a nemzet többsége, a sorsa felett rendelkező hatalmat kezébe tette le, kivánom legjobbat, a legméltóbbat és a legférfiasabbat kivánom azt, hogy soha annak a tradíciónak aranytonala, a melyet a szabadelvű iránynak nagy alapítói, kik ma már a sírba porladoznak, adtak kezébe, soha ennek a pártnak kezében meg ne szakadjon. (Hosszantartó, zajos tetszés és éljenzés.) Minden körülmények között őrizze meg híven, diadalban és vereségben szabadelvű jellemét, (Eljenzés) hivatását és meggyőződését, (Elénk éljenzés) és kivánom azt, a minél én a közpályá férfainak jobbat és nemesebbet nem ki várhatok, hogy azon diadal után, a melyet oly melegen ünnepelnek, mint a nemzet akaratának kifejezését, érjék meg azt a másik, nézetem szerint még szebb és nagyobb diadalt, midőn tényleg meg lesz mutatva a nemzet előtt, hogy a szabadelvű tradícióknak csorbatatlan fentartásában, a nemzet nagy érdekei, a melyeket ezen pártnak kezére bízott, meg lesznek őrizve és diadalra juttatva. (Elénk éljenzés.) Ez lesz a második, ez lesz az igazi, az lesz nemes és igazán nagy diadal. (Ugy van! Elénk tetszés.) Erre, uraim, hogy ez dekóvetések, ha kell küzdelmek, kitartás és szilárd magatartás árán és hogy soha a felelősség érzete ebben a pártban ne esőhkenjen, sem az a hur, a mely a nemzet szívét összeköti ezzel a párttal, meg ne gyengüljön, vagy el ne vágassék, hogy a szabadelvűpárt azt, a mit az ország jogosan vár tőle, a mit a párt megalapítói álmodtak és óhajtottak, hogy ezt teljesítse, ezen második diadal bekövetkezésére, arra írtém én poharamat. (Hosszas, lelkes éljenzés.)

IDÓJÁRÁS.

Légyonás: reggel 7 órakor 759.8 milliméter. délután 2 órakor 740.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.8, délután 2 órakor C° + 2.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 4. délután 2 órakor EN. 5. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: — December 18. — Változó felhőzet. Fagy. Jelentékeny csapadék nélkül.

HIREK.

Arad, december 18.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gyv. reg.	8.18	Budapestről svv. reg.	6.05
svv. de.	11.20	svv. du.	3.55
tv. du.	3.56	gyv. este	6.52
svv. este	9.35	Csabárd. (péntek) reg.	7.—
Csabára (péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra svv. reg.	6.10	svv. este	8.47
Tóváros svv. reg.	6.30	Tóvárosról svv. reg.	8.54
svv. du.	4.30	gyv. reg.	8.08
gyv. este	7.02	tv. de.	10.50
Soborszóra svv. du.	2.30	svv. este	8.55
Temesvárra svv. reg.	6.20	Radnáról tv. du.	3.12
svv. de.	11.25	Temesvárról svv. de.	10.48
svv. du.	5.—	svv. du.	3.44
Szegedre svv. reg.	4.45	svv. este	10.55
svv. de.	3.46	Szegedről svv. de.	8.38
svv. du.	4.10	svv. este	6.42
Brádra svv. reg.	6.39	svv. éjjel	10.25
svv. de.	11.55	Brádról svv. de.	8.03
svv. du.	4.50	svv. de.	11.05
Kétegyháziig du.	2.32	svv. este	6.25
		Kétegyháztól de.	12.50

December 18. Péntek. Róm. kath. naptár: Graczián — Protestáns naptár: Graczián. — Görög-keleti naptár (december 8.): Miklós. — A nap két 7 óra 46 perczkor, nyugszik 4 óra 5 perczkor. — A hold két 2 óra 47 perczkor, nyugszik 6 óra 48 perczkor.
December 20. Az aradi gazdasági egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Kereskedelmi kamara.)

December 31. A „Szárnyaskerek” dalkör Sylvester-estélye (Fehér Kereszt.)
Január 9. A cs. és kir. 83-ik ezred egyéves önkény-teseinek bálja (Fehér Kereszt.) — A pankotai négyesület táncvigalma.
Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.
Kölcsey-könyvtár nyitva van az órán és azombaton 8—4 óráig és pénteken 11—2 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Egy jegyzőválasztás következményei.
Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a szomszéd Szentleányfalva községben megüresedett a jegyzői állás és erre Ortutay Gyula a járás akkori főszolgabírája Altmann Ede jegyzői irnokot helyettesítette, nem tudva azt, hogy a község népe nagy ellenszenvvel fogja fogadni ezt az intézkedését. Sok minden kifogásuk volt a szentleányfalvaiaknak helyettes jegyzőjük személye ellen. A kifogásaiknak ismételtén kifejezést is adtak, deputációt menesztve még az alispánhoz is. Annyi sikerült is nagy nehezen és sok kérelem-könyörgéssel elérniük, hogy a népszerűtlen helyettes jegyzőt eltávolították a nyakukról. Ekkor helyre is állott Szent-Leányfalván a megzavart béke, de — sajnos az elégedetlenek némelyikére még csak ezután vár a keserű pohár. Baka István, Kocsis András, Takács Ferencz, Kovács István, Varga Sándor, Sütő Mihály, valamennyien derék, jóra való polgárai a falunak tegnap kellett volna, hogy az aradi törvényszéktől elvegyék büntetésüket azért, mert a Temesvármegyéből fegyelmi vizsgálat elől elmenekült Altmann Edét nem akarták jegyzőjüknek. Az innen is szomorú emlékekkel távozott helyettes jegyző ugyanis szövethozva a község volt rendőrével és Pirkó Mihály bíróval, büntenyítő feljelentést tettek az imént megnevezett hat ember ellen hatóság elleni erőszakkal vádolva mindnyájukat. — A szegény emberek tegnap már harmadszor jelentek meg az aradi törvényszéknél, de most sem tárgyaltak velük, mert a vádlottak egyike nem jelent meg. — Mi, kik annak idején figyelemmel kísértük a szentleányfalvaiak békétlenkedését, nem tudjuk megérteni, hogy mire való ezeket a szegény embereket ma is zaklatni még, mikor jól tudja azt a község fellettes hatósága is, hogy a nép békétlenkedésének egyedüli a volt helyettes jegyző gyűlölt személye volt az oka s mikor az is tudva van, hogy a józan szentleányfalvai nép békétlenkedésében sem feledkezett meg magáról annyira, hogy rá szolgált volna a büntető igazságszolgáltatás torturájára. Igen kívánatosnak tartanók, ha az aradi szolgabíróseg jelenlegi vezetője módját találná annak, hogy a szentleányfalviak ellen egy bukott jegyző-kandidatue bosszúságából folytatott zaklatás — a község nyugalma és békéje érdekében — végre valahára véget érjen.

— A belügyminiszter és az ivóvíz. A belügyminiszter a haz elé terjesztendő országos közegészségügyi jelentés kapesán meg akar emlékezni azokról a műveletekről, amelyeket országazerte jó ivóvíz nyeresé ezelőjéből a folyó évben foganatosítottak. Körrendeletet intézett tehát Arad város törvényhatóságához is, a mely legközelebb eleget fog tenni a kérelemnek.

— A püspök beteg. Dosszavffy Sándor valóságos belső titkos tanácsos, megyés püspök, influenzája miatt négy nap óta ágyban fekszik. Szerencsére csak könnyű megbetegedés esete forog fenn.
— A miniszter a Kölcsey-egyesületnek. Még gróf Csáky miniszter engedélyezett az aradi Kölcsey-egyesületnek évi 100 forintnyi összeget oly ezelőből, hogy ama tanítók, a kik nem magyarajku községekben magyar ifjúsági-dalárdákat szerveznek, megfelelő jutalomdíjban részesíttessenek. Tavaly, mint olvasóink emlé-

kezhetnek, Mádai Mátya polgáriskolai tanár és Wittenberg József tanító kapták a jutalmat. A miniszter most, mint értesülünk, 1897-re is kiutalványozta a jutalmi összeget.

— Postahivatal Csucson. A nagyvárad magy. kir. posta és távirtda igazgatóságától az alábbi értesítést vettük: Aradvármegye Csucs nevű községében „Halmagy-Csucs p. u.” elnevezéssel folyó évi december hó 21-én postahivatal lép életbe, mely postai összeköttetését, az Arad és Brád közt közlekedő 69 és 70 számú kalauz posták útján nyeri és megnyitása napjától kezdve mint a postatakarékpénztár közvetítő hivatala is fog működni. A postahivatal kézbesítési kerületébe Csucs, Acucza, Vidra, Lázur, Magulioza, Groos és Pojana községek osztatnak be. Nagyvárad 1896. év december 12-én. A nagyvárad magy. kir. posta és távirtda igazgatóság, Schöplinger igazgató.

— A békési főispánság. Jó forrásból értesítenek bennünket, hogy a megüresedett békésmegyei főispáni széket egyelőre, körülbelül két-három hónapig, nem fogják betölteni. Tallian Béla országgyűlési képviselő, volt békési főispán különben most bucsuzik Békésmegyéből. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén, mint gyula i levelezőnk jelentti, felolvasták bucsulevelét, amelyben kijelentette, hogy a békésmegyei közigazgatási bizottságot az első közé sorozza az országban. Nagy elismeréssel nyilatkozott a tisztikerről is, amely már régen helyreállította azt a szégyent, amelyet Szapáry Gyulának a békésmegyei munkás-szocializmus kitörésekor mondott kritikája tartalmazott, hogy tuduillik Békésmegye lenne az ország legrosszabb vármegyéje. A bizottság dr. Hajnal István bizottsági tag indítványára a távozó főispánnak halálját és köszönetét nyilvánította.

— Mikulás az óhítűeknél. Gör. kel. román és szerb polgártársaink ma, pénteken ülik meg Leax Miklós ünnepét. Ez alkalomból az aradi ó-hítű templomban ünnepi misék lesznek.

— Előléptetett joggyakornok. A magy. kir. igazságügyi miniszter Elías Simon a r a d i kir. törvényszéki joggyakornokot a b o r o s j e n ő i kir. járásbírószághoz helyezte át, aljegyzői minőségben.

— A péntekesek mai estéje. A Schreyer-féle zene-conzervatorium ma pénteki estélyén a vegyes szólamu kar megkezdi működését, melyet következő műsor előz meg: „Faribolo” Stephanitól, zongorán előadja Fleisshörllona k. a. Csambalom-asóló előadja M a t s t r o v i t s c h Terka k. a. „Delia áriája” „Szul-tán”-ból éneklő S z a l a y Aranka k. a. „Es blinkt der Thau” Rubinstein Bendeltől előadja Bildhauer Irén k. a. „Költemények” írta és szavalja Hrabovszky Lajos ur. „Arnyék” keringő Mayerbeertől éneklő H e r c z e g Kóssa k. a. „Ballada” Chopintól előadja Barna Tivadarné, Grätzweig Irma. Az estély kezdete fél 9 órakor.

— Okmányhamisító tanító. Szida Dénes János bruszturai román tanító letévedett a tisztesség utjáról: okmányhamisító hatóság tehát tanítói állásától felfüggesztette.

— Pályázat körorvosi állásra. Magyar Világosza hozzá tartozó községek körorvosi állására kiirt pályázat folyó hó 27-én délután 5 órakor jár le, mely időig a kellően felzerelt pályázati kérvények Világos község előljároságához küldendők be. — Az állás évi javadalmazása 600 frt és 40 kr. fuvardij. A választás folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor lesz a községházában.

— Megégett gyermek. Gyula-Varsándou nagy szerencsétlenség történt a minap. Hajduk Péter 9 éves fiúcska véletlenül magára rántott egy forró vizset telt üstöt, a mely teljesen leforrázta, úgy, hogy a szeren-

osetlen gyermek rövid szenvedés után meghalt. A járási orvoson kívül Jank János eleki löszolgabíró jelent meg a helyszínen, ki a gondatlan szülők ellen a vizsgálatot megindította.

— **Jegyzőválasztás Ref.-Kovácsházán.** Az üresedésben levő ref.-kovácsi jegyzői állást a napokban töltötte be a képviselő választás utján. Pályázó sok volt, s kikerült Spilka Antal szolgabíró egyidejűleg kijelölt. A képviselők nagy többséggel Szabó Zsigmond tornyai közösi irnokot választották meg.

— **Templomablók.** A lipai róm. kath. templomban tegnap éjjel — mint tudósítónk írja — eddig ismeretlen tettesek betörték s annak két oldalán elhelyezett meglehetősen összegeket tartalmazó áldozóperselyeket elrabolták. Az ajtókban semmi nyoma az erőszaknak nem észlelhető és így igen valószínű, hogy a tettes a délutáni mise után a templomban elrejtőzött, magára zárta az ajtót és gaztettének elkövetése után a sekrestye ajtaján, mely csak kulcszárral van ellátva, kiszabadult. A nyomozás eddig eredménytelen.

— **A Marosba ugrott.** Damján Ignác oláhgurubó lakos november hó 14-én a kújadi átjárónál kompra ült, hogy magát a Maroson átvitessze. Mikor a jármű a folyó közepére ért, Damján a székre futott s mielőtt még valaki megakadályozhatta volna, a vízbe vetette magát. A kompon a parton levő emberek nyomban kereséshez fogtak, de sikertelenül, a víz nem vetette fel többé az alámerült embert. — Alsófehértó megye alispánja most Arad megye alispánját kérte fel átírni az öngyilkos holttestének keresésére.

— **A petroleum áldozata.** Az aradmegyei Almás közösgben sajátságos vigyázatlansága, de még inkább sajtó gondatlanságának áldozata lett a napokban Dukó Ilona, egy szegény földmives családnak hét éves leánya. Az élénk kamrát volt szándékában kispertni, de mert esteledett már és sötét volt, petroleumot öntött egy serpenyőbe, hogy annak világánál végezze dolgát. — Ilyen gondatlanság mellett természetesen könnyen megeshetett a szerencsétlenség. Az égő petroleumtól lángot fogott a kis leány ruhája és mire a ház népe segítségére mehetett volna, összeresgett az egész teste. Tegnapelőtt temették el, a szülők ellen pedig vétkes gondatlanság miatt megindították a vizsgálatot.

— **Kávé helyett burnót.** Nagyszentmiklósról írják: Kelletlen szenvedés áldozata volt a héten egy ábitatos kávéasztal. A fűszeres inas örült kávé helyett az ehhez veszedelmesen hasonló burnótból adott neki, aki azt gyantalanul hazavitte, megfőzte a jórészt el is fogyasztotta. Csak mikor már feltűnően csavarta az orrát s sünet nélkül tússzögött, vette észre a tévedést. A ijedtében gyomorgörögök fogták el, de nagyobb bajára kis ijedségen kívül nem lett.

— **Rövid hírek.** Ipoly Sándor festőművész, a festő mesteriskola tagja, megfestette Erkel Ferencnek, a nagy zeneszerzőnek arcképét. A sikerült képet alkalmasint a nemzeti múzeumban helyezik el. — **Nagyváradon** a díszítés, a gyermekvilág ezen legborzasztóbb ellensége az utóbbi napok alatt erősebben lépett föl, a veszedelmes járvány elnyomására a hatósági szükséges intézkedések megtételtek. — **Segesváron**, betörték a városházába és ott fölfeszítve a két Wertheim szekrényt, azokból 9800 forintot elloptak. Segesváron azt hiszik, hogy a tolvajok a fővárosnak szentelték a bűnt. — **A csehországi helytartóság** december 6-án kelt hírdelménye szerint Magyarország és Horvát-Szlavonország területéről a lezsúrt sertések Karlsbad városba bevihetők. — **A strazburgi Vilmos császár egyetem** rektori hivatala rendeletet bocsátott ki, a melyben szigorú megfenyítésre kötelezi a diákokat az esetre, ha a tantétésekkel és a párbajozásokkal fel nem hagynak. Vajjon lesz-e ez erőlyes fellépésnek fogantatja, az a jövő titka. — **Negri dr.**, a páduai egyetem geológiai tanára, a hó 12-én szörnyű módon vetett véget életének. Előbb egy nagy adag szulimátot lenyelt, aztán egy magas kőfalról a mélységbe ugrott. Mikor aztán látta hogy még mindig él, sebekésével elmetasztotta a gégéjét. — **Az odesszal perzsa konzul** teheráni jelentések alapján megerősíti, hogy a sah a jövő tavasszal Oroszországon át Német- és Franciaországba fog utazni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradjárai gyógyszerész egyesület ma gyűlést tartott, a melyen igazgatóját Csécsy Lukács, a simándi gyógyszerészt, igazgatójává pedig Khudy József aradi gyógyszerészt választotta meg. A választás után kedélyes bankett volt, a melyen az összes helybeli gyógyszerészek résztvettek és számos felköszöntőt mondtak.

TANÜGY.

(—) **Az állami iskolák látogatottsága.** Az Arad megye területén levő állami iskolákat a folyó iskolai tanévben összesen 984 tanuló látogatta. Ezen szám az egyes iskolák szerint a következőleg oszlik meg: A butyini állami iskolába beiratkozott 58 tanuló, ezek között 38 magyar, 2 német, 18 román. A csermői iskolába beiratkozott 90 tanuló, kik közül 85 magyar, 3 német és 2 román. A gurahonózi iskolába beiratkozott 53, ezek között 32 magyar, 9 német, 8 román, 2 szerb és 1 cseh. A konopi állami iskolába beiratkozott 24 tanuló, kik között 5 magyar, 9 német és 10 román. A kisjenői állami leányiskolába beiratkozott összesen 47 növendék, ezek között magyar 39, német 1, román 6, tót 1. A magyari világi állami iskolába beiratkozott összesen 79 tanuló, ezek között magyar 40, német 33, román 1. A máriaradnai állami iskolába beiratkozott összesen 26; ezek között 21 magyar, 1 német, 4 román. A seprősi állami iskolába beiratkozott 57 tanuló, ezek között 28 magyar, 3 német, 26 román és 1 tót. A szekudvari állami iskolába beiratkozott 49, kik között 46 magyar és 3 román. A szepárdi állami iskolába beiratkozott 264, ezek között 108 magyar, 68 német, 4 román és 89 tót. Az ópauisi állami iskolába beiratkozott 161 tanuló ezek között 47 magyar, 70 német, 43 román és 1 szerb. A taucsi állami iskolába beiratkozott 50 gyermek, közöttük 41 magyar, 4 német és 5 román. A sarandi állami iskolába beiratkozott összesen 26 tanuló, közöttük magyar 21, német 3, román 2.

(+) **Új iskola Gyoron.** Közösgünkben — írja gyoroki levelezőnk — a népoktatási intézetek egyikkel meg fognak szaporodni. Iparostanonc iskola felállításán fáradoznak az illetékes tényezők, ami egészen jogosnak és szükséges törekvés. Gyoronon magán 21, a szomszédos Kuvina közösgben 4 iparostanuló van. Az iskola nemcsak az elhanyagolt mesterinasokat fogja egy kisre kiiskolázni, de a tanítónak is állami segítséggel évi 100 frtot fog biztosítani.

(+) **Az iskolamulasztók ellen.** Az igazságtalanul szülői iskolák mulasztó tanulóinak szülői iránt a közösg elöljáróságok jó része még mindig közönyvel viselkedik. Pedig szegény tanítók hiába jelentik be az ezernyi mulasztást, ha az elöljárók semmit sem tesznek; a tanítók hiába fáradoznak, ha a tanulók rendetlenül látogatják az iskolát. — Ezen megrögzött baj orvoslása végett a közösg elöljáróság újabb erőlyes intézkedést és reméljük, hogy a hatóságok közönye föl fog engedni.

(—) **Állami segítség román tanítóknak.** A közösktatásügyi miniszter Sojka Mihály honozsori román tanítónak 96 frt, Giurone Salamon tenesesti román tanítónak pedig 11 forint évi segélyösszeget utalványozott. Ezen segélyösszegek a tanítók fizetésének 800 trtra való kiegészítésére szolgálnak. Mint gurahonózi levelezőnkől értesülünk, — Sojka Mihályt egyházi hatósága állásától felfüggesztette állásától azért, mert állami segélyt kért. A közösg elöljáróság elöljáróságára Sojka Mihályt Krassó Szabó megye egyik közösg iskolájánál kap évi 400 frt fizetést, szép lakást és kerttel java-

dalmazott tanítói állást. Így legalább a jóvaló tanító a további méltatlan üldözésektől meg lesz kímélve.

(—) **Kinevezett gondnokok.** A seprősi Czárán Tivadar-fele alapítványi népiskola gondnokségának elöljáróságára a közösktatásügyi miniszter Fejér József urat, reudes taggá pedig Paikert Henrik urat nevezte ki.

(—) **Egy földbirtokos áldozatkészsége.** — Mint levelezőnk értesít — az Odvo közösgben létesítendő állami népiskola érdekében Konepy Málman birtokos újabb áldozatot hozott. A derék birtokos ugyanis nemcsak tantermet és tanítói lakást, de a szükséges tüzfűt és felszerelést is biztosította az iskolának, Nem kételkedünk, hogy az áldozatkész birtokos mielőbb fog gyönyörködni áldozatkészségének gyümölcsében.

(—) **Magyar népiskola Kapruczán.** Levelezőnk írja: Kapruczai román polgárok, látva a szomszédos berováai közösg népiskola áldozatos működését, egy magyar népiskola létesítése iránt, kérvényeztek. — Valóban pártját ritkító e derék román földmivesek áldozatkészsége, a kiknek csak az 5%-os adót, de egy alkalmas épületet is ajánlottak fel magyar népoktatási célokra. Az iskola a jövő tanév elején meg fog nyitni.

(—) **A szintyel tanító.** A szintyevi ev. református magyar népiskola végre okleveles tanítóhoz jutott. A hitközség a napokban válogatotta meg Juhász József tanítót, aki a szemlaki ev. ref. német iskolából néhány év alatt magyar iskolát alakított, s aki e hazafias kitartó munkájáért a minisztertől 50 frt jutalmat kapott. Az iskola mintegy 300 frtyai évi állami segítségben fog részesülni.

(—) **Egy közösg fejlődése.** A szepárdi állami népiskolánál alkalmazott négy tanító mindegyike 2 és fél kataszteri hold szántóföldet élves a kincstártól. Ezen adományi földek kiosztása folyamatban van. A közösg tanügye — mint levelezőnk írja — igen örvendetes lendületet vett. Míg hét év előtt a közösgnek csak egy tanítója volt, aki egy utcséli dűledező kincstári épületben tanított, ma a közösgnek két szép új iskolai épülete van, négy tanteremmel és négy kényelmes tanítói lakással.

(—) **Kitüntetett román tankönyv.** Petrán Jánost, az aradi görög keleti román tanítóképző intézet tanárát, az az öröm és kitüntetés érte, hogy az általa kiadott román nyelvű számára tankönyvül ajánlotta. Gratulálunk e derék és törekvő tanár irodalmi sikeréhez.

(—) **Eperfa-csometek ingyen.** Mindama tanítók és közösg elöljáróságok, a kik a helyemhényes tényeségek eséljából udvarokon, tereken és utcákon eperfa-csometeket elhelyeztetni, forduljanak Bőzserődy István miniszteri biztoshoz Szegsárdra, aki a kívánt csometeket díjtalanul fogja szállítani.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsere:

Péntek: Virágcsata, bohózat.
Szombat: Virágcsata, operette (előszór.)
Vasárnap: Délután: Garasos alispán, vigjáték.
Este: Virágcsata, operette (másodszór.)

* **A virágcsata** bologai előadására, valamint a vasárnapi is, mint a színházról értesítenek, bérletszünetben lesz. Szombaton pártatlan bérletszünetben kérték a pártatlan bérlet, hogy szombaton déli 12 óráig helyek iránt a színházi pénztárnál intézkedjenek. — Vasárnap páros a szünet a mikor a páros bérlet helyei tartatnak fenn déli 12 óráig. Milyen es idényben olyan bérlet nincs, mely minden előadásra, így a szünetre is érvényes lenne, ez uton kérték az igen t. bérlet helyek megtartása iránt idejében intézkedni. A virágcsata előadásán a budapesti népszínház pompás díszleteit fogják használni.

* Szathmáry Árpád a vidéken. Egy debreczeni újságban olvassuk, hogy Szathmáry

Arpád, a vigszínház jeles tagja, a jövő évadra Komjáthy Ottani társulatához szerződött. Értesülésünk szerint a debreczeni újság híre legalább is még korai.

* **Fiatal leányok regénytára.** Az „Athenaeum” részvénytársulat nagy és nemes feladatot tűzött maga elé, amidőn a „Fiatal leányok regénytárát” megindította. Mert részben azt tette fölélegessé, hogy a mi fiatal leányaink a nem nekik való regényekkel rontsák vagy legalább is szavadják meg a saját tisztá érzelmi világukat; részben lehetővé tette, hogy olyan irodalmi műveket olvashassanak, melyek a mi viszonyainkat, a mi gondolkodásunkat, a mi állapotainkat világítják meg: tisztán, határozottan, és mindig javítólag, nemesítőleg. Az „Athenaeum” ezen vállalata megindításával valóságos hivatást teljesít. És a hasonlófajú irodalmi művek legkitünőbb írói valóságos lelkesedéssel támogatják a társulatot abban, hogy ezt a nemes hivatást minél tökéletesebben teljesíthesse. A múlt évben szinte kizárólag gyanút megjelent az első két kötet: „Katalin” írta Benedek Elek, és „Pipisko”, melynek szerzője Szabóné Nögáll Janka; és ezek olyan kapósakká váltak, hogy egyik kiadás szinte kergette a másikat. Ez legjobban bizonyítja, hogy mennyire hűségpótló a vállalat és minő jól választotta meg az „Athenaeum” annak munkásait. Ezek a remek díszkötésű könyvek nem is szorultak a hirdetésre, mert maguk az olvasó leányok s különösen a szülők szinte rajongva terjesztik ismerőseik körében. Csak az volt szükséges, hogy a magyar közönség megtudja, hogy ilyenfajta magyar könyv is van, és annak a legnagyobb mértékben elterjedéséhez többé kétség nem férhetett. Az idén a vállalatnak már harmadik kötete is megjelent: Gál Mózesnek a „Legkisebbik leány” című regénye, mely olyan gyönyörű, annyira tiszta és nemes mű, a leányok általában a serdülő, éré ifjúság lelkesítésének olyan fokú tudásával van megalkotva, hogy alig képzelhetünk oszladót, melynek ezt a kötetet feltétlenül megszerennie kellene. Így és ezért a legszebb jövőt jósolhatjuk a „Fiatal leányok regénytárának”, és alig várjuk, hogy a hasonlófajú külföldi termékek minél hamarabb végleg kisorsítsa a mi leányaink könyvtárából.

* **A Vigszínház látogatottsága.** A Vigszínház igazgatósága most állítja össze az új színház nyolcvan év statisztikai adatait. Legérdekesebbek kétségtelenül a színház látogatottságára vonatkozó adatok, amelyekből kitűnik, hogy a közönség az új színházat, nemcsak hogy egyre jobban látogatta, de mióta a színháznak villamos vasuti közlekedése van, a főváros legjobban látogatott színháza lett. A Vigszínház tudvaleg a legnagyobb színháza Budapestnek s nézőterén közel kétezer ember fér el, tehát kétszer annyi, mint a Nemzeti Színházban s az Operában és egy harmaddal több, mint a Népszínházban. Nem érdektelen megtudni, hogy a Nemzeti Színháznak, vagy az Operának egy ugynevezett szűfolt háza a Vigszínház nézőterén egy félig telt háznak a benyomását kelti. Az adatokból kitűnik, hogy a lefolyt nyolc hónap alatt a Vigszínházban annyira néző fordult meg, hogy egy felényi nagyságu színházban ez a közönség esteire szűfolt házakat csinált volna. A Vigszínháznak legjobban látogatott estéi a megnyitó előadástól eltekintve Asallamtitkár ur, Durand és Durand, A becselenekek és Niobe előadásai voltak, a melyeken sokszor megtörtént, hogy a legutolsó állóhely is elkelt, sőt nem egyszer megessett, hogy sok embernek vissza kellett fordulnia a színhástól, mert jegyhez nem jutott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

* **Vallatás korbáccsal.** Szuts Togyer somoskezi lakos 1896 évben jelentést tett Sarkadi Sándor és Farkas Mihály ocsodörök ellen, hogy öt egy bűnügyből kifolyólag megtartott vallatás alkalmával korbáccsal és bottal véresre verték s úgy kényszerítették a vallomásra. A ocsodörkerületi parancsnokság utasítására a két vádlott erre vizont feljelentést tett Szuts ellen hamis vád miatt. Tegnap tárgyalta az aradi törvényszék az ügyet, s a végtárgyalásra beidézték s kihallgatott tanúk vallomása alapján — kik valamenyien igazolták a két ocsodör brutalitását — Szutsot a hamis vád és következményei alól felmentette, s az iratok a két ocsodör elleni figyelmi vizsgálat megindítása végett a tudapesti ocsodörkerületi parancsnoksághoz tette át.

SPORT.

+ **Vadászat Székudvaron.** Wenckheim Frigyes gróf székudvari birtokán — mint levelezőnk telefonozza — tegnap reggel kezdődött a vadászat, amelyben tizenegygyen vettek részt: Wenckheim Frigyes gróf, Wenckheim Józsi gróf, Eszterházy Béla, Eszterházy László, Széchenyi Antal gróf, Vécsey báró, Szegedy György, Purgly János és Inkey. A vaddus területeken a kis társaság igen szép eredménnyel puszkázott. Pár óra alatt 297 nyul és 140 fácán került terítékre. A vadászatot nagy ebéd követte az uradalmi tisztalakban. — A vadászat ma és holnap tovább folyik.

+ **Vadászat Földváron.** Bohus Lajos br. földvári birtokán — mint nekünk jelentik — tegnap vadászat volt, a melyen a bárón kívül részt vettek Solyomossy Lajos br. országgyűlési képviselő, Bayer György (Kisjenő), Török Lajos (Arad), Krausz Jakab, Valerian József, Németh Károly (Világos). A társaság 72 nyulat és egy foglyot ejtett el.

TÁVIRATOK.

A tanárság érdekel.

Budapest, decz. 17. (Saj. tud. táv.) Az országos középiskolai tanáregyesület Beóthy Zsolt elnök vezetése alatt tisztelgett Wlassics Gyula miniszternél, kitől kérték a tanárok anyagi és erkölcsi helyzetének a javítását. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és a vezető elnök szavaira kijelentette, hogy nemcsak a IX. fizetési osztályon akar javítani, hanem az ötödévi pótléknak, mely most 100 forint, 200 forintra emelését is tervezi. A tanárok éljenzéssel vették tudomásul a miniszter kellemes ígéreteit, azután Tisza Kálmánnal tisztelegtek, ki megígérte a tanárság ügyének támogatását.

Apponyi mandátuma.

Budapest, deczember 17. (Saj. tud. táv.) Apponyi Albert gróf mandátumával foglalkozott ma a képviselőházi bizottság. Molnár Béla előadásában ismertette a jászberényi petíciót, melynek közel száz mellékletét egymás után olvasta fel. A kérvényezők vádjait négy csoportra osztották fel. Az elsőbe tartozik, hogy Erdély miniszterre szavazni akarókat elutasították, kik helyett álválasztók Apponyira szavaztak. Ilyen volt 42. Egyszerűen jogosulatlanul elutasítottak Erdély szavazói közül 24. A választói névsorban előfordulók közül Apponyira szavazott 12. Az érdemleges tárgyalás holnap lesz a bizottságban.

Lefoglalt bank.

Budapest, deczember 17. (Saj. tud. táv.) Az Agraria bankbizományi forgalmi irodájában bűnös üzelmeket folytattak, miért is ma törvényesen lefoglalták.

Hock mandátuma.

Budapest, deczember 17. (Saját tud. táv.) A bírálbizottság elrendelte Hock János képviselő mandátuma ellen a vizsgálat megindítását.

Fölmentett bujtogatók.

Budapest, decz. 17. (Saj. tud. táv.) Bleszani Ferencz katolikus lelkész «A néppárt dalai» cím alatt kiadott volt egy verskötetet, melyben az ország nem

katolikus hitfelekezetei ellen és a polgári házasság ellen való izgatást látott a főügyesség. A dalok szerzője különben Mayer Antal suszter volt, a vállalatot pedig pénzzel segítette Paska István lelkész. A főügyész mind a hármat perbe fogta. Az esküdtszék ma ült fölöttük törvényt s fölmentő ítéletet hozott.

Kisiklott vonat.

Békés-Csaba, decz 17. (Saját tud. táv.) Egy tehervonat kisiklott és több órára megakasztotta a forgalmat. Szerencsétlenség nem történt. Egy kocsi összetört.

A pécsi püspökség.

Pécs, deczember 17. (Saj. tud. táv.) Miután Frankó Vilmos kijelentette Rómában, a hol nem szívesen látták, hogy a magyar kormánynak ő a jelöltje, hogy visszalép, püspöki székünkre most Majláth Gusztáv grótot emlegetik.

Földrengés.

London, deczember 17. (Saj. tud. táv.) Anglia nyugati és keleti partvidékein földrengés volt. Legerősebben mozdult meg a föld Ledburgban.

Délvidéki bűn.

Nagybecskerek, deczember 17. (Saj. tud. táv.) Usziban leányt raboltak. Négy parasztleány váratlan meglepte a falu szépét, lefogták és a készen álló szánra dobták, aztán sebes vágatva elhajtottak Torontálszigetre. Egy házba vitték be a félig eszméletlen hajadont, kit Palocs Lázár a szerelmes legény halállal fenyegetve megbecsületlenített. A oszondóság eljárt, hogy a bűnösök meglakoljanak.

Szerencsétlen lövés.

Veszprém, deczember 17. (Saj. tud. táv.) A síri erdőben Náday gróf egy véletlenül rosszul célzott lövéssel agyonlőtte erdőszót.

A sertések védelme.

Belgrád, deczember 17. (Saj. tud. táv.) A megfertőzött sertésszállásokat a kormány intézkedésére ma bezárták.

A diákok bűnhődése.

Moszkva, deczember 17. (Saj. tud. táv.) A diákok közül, a kik a tüntetésben részt vettek 662-öt megbüntettek, 1114 a foglyok száma.

Meggyilkolt bankár.

Tanger, deczember 17. (Saj. tud. távirata.) A város kapujánál meggyilkolva találták Bossner német bankárt. Rablógyilkosság áldozata.

Robbanás egy gyufagyárban.

Ashaffenburg, decz. 17. (Saj. tud. táv.) A Croner-féle gyufagyárban tegnap este robbanás volt, mely egész épületet elpusztított, melyben 16 leány és nagyobbasamu férfi dolgozott. Eddigél két férfit és négy leányt holtan és hat leányt sebesülten hoztak ki a romok közül.

Kuba.

Washington, deczember 17. (Saj. tud. táv.) A szenatusban Morgan határozati javaslatot indítványozott, mely szerint kívánatik ama levélváltás előterjesztése, mely Kubára és arra az eljárásra vonatkozik, melyet a «Competidor» hajó legényeége ellen megindítottak. Morgan sürgette, hogy az Egyesült Államok azonnal intervenáljanak Kuba szí-

getén, hogy az ottani lakosok kegyetlen és hidegvérű lemészárlásának véget vessenek. Az egyesült államok, ha szükséges, izenják meg a háborút Spanyolországának. Közeli van az az idő, amidőn Amerikának mint azt O'Leveleland tizenete is jelezte, határozott módon kell fellépnie. A ház a határozati javaslatot elfogadta. A képviselőház Woodman indítványát, mely szerint az elnök a Kubában való intervenczióra a sziget függetlenségének elismerésére felhivatik és melyben a spanyolok hadjárati rendszerét a legszigorubbán elítélik. a külügyi bizottsághoz utasította.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos ország jelentése. —

Budapest, december 17.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak, a vételkedv mérsékelt volt, az irányzat változatlan lett. Alig kelt el pár ezer métermássa buza változatlan áron. **Határidőüzlet:** Amerikából lanyhább árakat jelentettek, mire nálunk is lanyhán indult az üzlet, a csekély forgalom mellett lanyhán zárult is.

Zárul 12 órakor:

Ossi buza	8.18—8.14
Tavaszi buza	8.18—8.14
Buza május—júniusra	8.18—8.14
Tavaszi tengeri	3.91—3.92
Ossi tengeri	3.91—3.92
Tavaszi zab	5.90—5.92
Ossi zab	5.90—5.92
Tavaszi rozs	6.77—6.79
Ossi rozs	6.77—6.79
Tavaszi repese	11.90—

Ertéktőzsde: Külföldi lanyha sárlatok következtében nálunk is tetemesen elhanyhált az üzlet.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	371.—
Magyar hitelrészvény	406.50
Osztrák állampapír	357.50
Lombard	—
Jelzálog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasút	—
Déli vasút	—

Közgazdasági tanfolyam Pécskán. M. Pécska községében tegnap népes értekezlet volt, hogy megbeszéljék egy Pécskán nyitandó gazdasági tanfolyam részleteit. Tájékoztatásul a földművelésügyi m. kir. ministerium leirata szolgált, mi azonban annyira hézagos, illetve általános, hogy az értekezők alig tudtak érdemlegesen a tárgyhöz hozzá szólni. Vátsárhelyi László az aradmegyei gazdasági egyet kiküldöttje terjesztette elő a tárgyat a két Pécska részéről jelen voltak, egyértelműleg állapodtak meg abban, hogy egy ily tanfolyam igen is messzekiható eredményt vonhat maga után. Pécska ily gazdasági tanfolyam létesítésére igen kedves, mert majdnem valamennyi tárgy tanítására akadt önkéntes vállalkozó és így hihető, hogy csekély költséggel a tanfolyam még e télen meglesse nyitható. Jelen voltak azon több földművelőn a két Pécska előjáróságán kívül: Szathmáry Géza, Gál Sándor, Senk Ferencz, Fekete János, id. Balogh Mátyás, Szomor István stb.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— Decsember 16. —

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogrammon felüli súlyban) — krig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. (párónként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krig. Öreg közép (párónként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Közép (párónként 220—250 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (párónként 220 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. II. Magyar második: Nehéz (párónként 220 kilogrammig terjedő súlyban) — krig. Sertés-létszám: 1896. évi decsember hó 14-én volt készlet 5368 darab, 1896. évi decsember hó 15-én felhajtott — darab, 1896. évi decsember hó 16-án elszállított 208 darab, 1896. évi decsember hó 16-án maradt készletben 5465 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

S z e z ű z i e t.

— Decsember 17. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 50 forint 50 krajczár, kocsinyber 51 fojat — krajczár hordó nélkül, per 100 liter ^{1/2} beleértve 35 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 90 kr. métermássáknként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, decsember 17. d. n. 5 óra.

Buza bányai uj	7.75—8.40
Buza tiszavidéki	8.—8.45
Buza pestvidéki	7.95—8.45
Buza fejrémeg, ei	7.95—8.40
Buza bácskai	8.05—8.50
Roze uj, elsőrendű	6.65—6.70
Roze uj, másodrendű	6.60—6.65
Arpa takarmány	4.—4.35
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdái	6.50—8.—
Zab	5.70—6.20
Tengeri bányai	8.45—4.20
Tengeri másnemű	8.30—8.40
Káposzta-repese bányai	11.75—12.25
Köles	5.30—5.60
Buza március—április	—
Buza szeptember—október	8.16—8.18
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	6.79—6.81
Tengeri május—június	8.91—8.92
Tengeri július—augustus	—
Tengeri októberre	—
Zab március—április	5.91—5.98
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repese augusztus—szeptember	11.90—11.93

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. decsember 17.

Magyar aranyjárdék 4%	122.35
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	122.75
Magyar ezüst 4 1/2%	101.—
Magyar keleti vasút 1876.	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horrát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereséymény-sorozatjegy kölcsön	150.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	187.—
Osztrák papírjárdék	101.10
Osztrák járadék ezüst	101.10
Osztrák járadék arany	122.50
Koronajárdék	100.75
1860-iki államsorsjegyek	143.50
Osztrák-magyar bankrészvény	983.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki levelezőink a nemsokára befejeződő év alatt szorgalmasan küldöttek tudósításokat az „Aradi Közlöny”-nek. Midőn buzgó munkásságukért, melylyel hirrovatunkat élénkíteni törekedtek, köszönetet mondunk, e helyen felkérjük valamennyi vidéki tudósítónkat, hogy ezt a szorgalmat a jövő évre is tartásák meg e minél sürűbben értesítsék lapunkat mindarról, ami környékünkön történik, bármily csekély jelentőségű legyen is előtűttük az esemény. Az új év kezdetével különös sulyt óhajtunk fordítani a vidéki levelezésekre e törekvésünkben okvetlenül szükséges, hogy minden tudósítónk lelkiismeretesen támogasson bennünket. Kérjük, sziveskedjenek minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználni. A hol telefon-állomás van, onnét könnyű szerrel be lehet fizetni hozzánk. Tessék az aradi központtól a 357-es számot kéri s mihelyt valamiről értesülnek, azonnal telefonozzanak a szerkesztőségnek, a mely a nap és az éj minden órájában képviselve van egy-két taggal e csébből a redaksióban. Ha a közönséges, vagy az expresszlevél nem hozhatná meg elég gyorsan a tudósítást, sziveskedjenek a fontosbb eseményekről táviratot küldeni. A költségeket szivesen megtérítjük.

Miután a vidéki levelezői kart a mondott okból most újra szerveztük, felkérjük összes tudósítónkat, hogy a jövő hét folyamán, de különösen szerdán és csütörtökön, minél több és kimerítőbb értesítést küldjenek hozzánk a karácsonyi számrá. A hol esemény nem adná elő magát, tessék egy rövid vidéki levelet írni a társaságról, azt is köszönettel vesszük. Erre annál is

inkább felkérjük összes vidéki levelezőinket, mert akitől a karácsonyi számrátudósítást nem kapunk, annak kénytelenek leszünk a tiszteletpéldányt azonnal beszüntetni s az illető közönségben sürűgösen más levelezőről gondoskodni.

Aradvárosi színház.

Bérlet 77. szám. Bérlet 77. szám.

Pénteken, 1896. évi decsember 18-án

A vigéczek.

Fővárosi életkép dalokkal, 8 felvonásban. Írtá: Kövessy Albert. Zenéjét szerzeszte: Barna Izab.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

KATONA-ZENE HANGVERSENY.

A cs. és kir. 33. gyalogezred zenekarának

HANGVERSENYE

a központi szálloda nagy dísztermében

1896. évi decsember hó 19-én

Beléptidíj nélkül

MUSOR:

I. RÉSZ.

1. „Leichte Cavallerie” Overture . Sappétól,
2. „Marqueritten”, Keringő . . . Ivánovicstól,
3. „Kärntner Lieder”. Változatok 2. szárnykürtre Strebingertól,
4. „Bocaccio”, Potpourri Sappétól,
5. „Fantasie”, Lohengrin Wagnertól.

II. RÉSZ.

6. „Csigánybáró”, Ouverture Strauszstól,
7. „Frühlingskinder”, Keringő Waldteufeltól,
8. „Potpourri”, „Faust” operából . Gounodól,
9. „Ungarische Lieder”, Potpourri Keller Bélától,
10. „Für Lustige Leut”, Potpourri Kosmáktól.

Kitűnő konyha. „Spatenbräu” és „Udvari sör.” Pontos kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

A Központi Szálloda szövetkezet igazgatósága.

168

Ma pénteken este

Szegedi halászlé.

Versenyképes, jó munkáért kiállítási nagy és ezüst érem Arad, Temesvár.

Berlini legmagasabb kitüntetés művészeti munkáért: Díszoklevél és aranyérem kereszttel.

Legszebb és legkedvesebb

karácsonyi és újévi ajándék

egy élethű szép fénykép,

melyeket mindenféle minőségben, ugymint albumin, platin, chlor, bronzézüst és szénnyomatu papirokra, a legkisebb képtől egész életnagyságig.

Gyermek-fölvételekre külön egész új berendezés csinos kiállítással készül

Klapok Alajos

Arad legnagyobb és legjobb névnek örvendő fényképészeti műtermében.

Templom-utoza, Minorita-palota-udvarában jobbra.

Kérem üzletemet más czéggel össze nem tévesztetni.

Esketési és bali
meghívókat, tánczrendeket,
 ujévi és alkalmi üdvözlő-kártyákat és különféle kisebb-nagyobb
nyomtatványokat
 diszes és legizléseesebb kiállításban igen olcsón készít az
„Aradi nyomda részvénytársaság”
 (Csanádi vasút palotájában.)

Aradvármegye alispánjától.

26754/896. szám.

Pályázat.

Aradvármegye törvényhatóságánál át-helyezés folytán üresedésbe jött világi járási irnoki állásra ezennel pályázat nyit-tatik.

Az irnoki állás javadalmazása évi 500 frt és 50 forint lakbér.

A pályázati kérvények, melyek az 1883. I. törvénycikk 19. §-ában meghatározott képesítettséget, valamint az eddigi szolgálatot igazoló okmányokkal felszerelendők 1897. január hó 31-ig a vármegyei főispánja méltóságos Fábian László urhoz nyújtandók be.

A megfelelő képesítéssel bíró kiszolgált altisztek az 1873. II. törvénycikk 5. §-a értelmében előnnyel bírnak.

Aradon, 1896. évi december hó 14-én.

Szathmáry Gyula,

1690 alispán.

Hirdetmény.

Azon magán-borfogasztókat, borke-reskedőket és égetett szeszes italok el-árusításával foglalkozókat, akik 1897. évi értelvény összegyűjtése mellett óhajtanak kiegyezni, felhívjuk, hogy ezen szándéku-kat f. évi december hónap 24-ik napjáig a városi fogyasztási és italadó felügyelő-ségnek szóbelileg kijelentsék.

Arad szab. kir. város tanácsának 1896. évi december hó 12-én tartott üléséből.

A városi tanács.

3389/1896. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 700 frt. évi tiszti fizetéssel kapcsolatos irodai segéd tiszti állás üresedésbe jövén azokat, a kik ezen állást elnyerni, óhajtják s az 1883. évi I. t. cz. 19. §-ában előírt minősítéssel bírnak ezennel fel-hívom, hogy pályázati kérvényüket 1897. évi ja-nuár hó 10-ig hivatalomhoz benyujtsák.

Aradon 1896. évi december hó 12-én

Salacz,

kir. tanácsos,
polgármester.

Félszázad óta

Kitűnőnek elismert 1603

Arany érem Dr. Sichulski-féle Érdem érem
Pécs 1888. Temevár 1889.

Arczkenős és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használatnak szelők és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tévely ára 70 kr., egy kis téve y 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

Joliessante-Créme

bőrfinomító és szépítő szer.
Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségnek előmozdítására, valamint a pat-tanások s kiütések elűzésére. 1 üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsaszín és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

levegészegebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büszködésük eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a foghúsa is legjótékonyabb halást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-Szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedvel-tebb toillet szappan. A bőrt finom és si-mává teszi, va amint előmozdítja s emeli annak friss üde, kinézését. Kivánatra pin-tadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti termé-szetes s színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán, Aradon Gutori Földes Kelemen gyógyszerertárban.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Kereskedelemügyi mi-nisteriumnak 38704/896. szám alatt kelt rende-lete alapján közhírré tesszük, hogy Nagyszombat rendezett tanácsu város területén a házalás be-tiltatott.

A városi tanács.

4705/1896. tkv. sz. 1889

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria» takarékos és hitelintézet, mint részvénytársaság végrehajthatónak Mihucz Bacsoj Marjucza végrehajtást szenvedő el-teni 300 forint tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. jbiróság területén lévő Sikló községében fekvő, a sikló 1267. sz. tkvben A. L. 1-3. sorsz. a. 1103/b. és 1417. és 1830. hrszámok a. foglalt ingatlanokra az árve-rést 499 frtban ezennel megállapított ki-kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi január 21-ik napján délelőtt 10¹/₂ órakor Sikló községében, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiál-tási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₀-át vagyis 49 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-venber hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bi-róságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1896. évi november hó 4-ik napján.

A kisjenői kir. járásbiróság mint te-lekkönyvi hatóság.

Vámosy Mihály,

kir. aljbiró.

Pályázati hirdetmény.

Néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítvá-nyának két helye megüresedvén, annak betölté-seire ezennel pályázat nyitattik.

Pályázhat az aradi főgymnasium bármely osztályba járó tanulója, ha Aradvárosi, vagy megyei lakos fia, s ha tanulmányai feléből jeles, másik feléből pedig jó osztályzattal bír.

Az árvák, azok után a szegény sorsú szülők gyermekei elsőbbséggel bírnak.

A pályázati kérvények hozzám 1897. évi január hó 2-ig benyújtandók.

Aradon 1896. évi november hó 3-án

Salacz

kir. tanácsos
polgármester